

Det knager i det danske flexicurity-system – her er et bud på en reform

Artikel 02.03.20 af Erik Christensen [0](#)

Politik

Det knager i det danske flexicurity-systems fuger og bånd, skriver Erik Christensen, lektor emeritus ved Aalborg Universitet, der har et forslag til en fornyelse, der vil sikre en videreudvikling af velfærdssamfundet.

Der er flere tegn på, at det danske berømmede [flexicurity-system på arbejdsmarkedet](#), er ved at slå revner. Alt tyder på, at regeringen er klar over problemerne og også er i gang med at forsøge at reparere nogle af revnerne.

Man forsøger at slå bekymringerne ned og forsøger ihærdigt at komme med symbolpolitiske forsøg på at løse nogle af problemerne. Senest har fagbevægelsen og regeringens støttepartier [krævet dagpengereglerne ændret](#), fordi dækningsgaden er blevet betydelig reduceret.

Men regeringen mangler en ordentlig diagnose for, hvad der grundlæggende er galt og en vision om, hvorledes det danske flexicuritysystem kan fornyes og sikre en videreudvikling af velfærdssamfundet.

Mere tvang er ikke løsningen

Det første og måske største problem er, at der i arbejdsmarkeds- og socialsystemet i de senere år er blevet skabt en utholdenhed via reducerede ydelser og [en forstærket tendens til lønarbejdsvang](#).

Det viser sig på flere måder. Et punkt, hvor det viser sig er, at ældre får en stadig stigende folkepensionsalder. Det er en konsekvens af den [velfærds aftale, som blev indgået i 2006](#) hvor man fastsatte en langsom stigning i folkepensionsalderen. Det har betydet, at flere og flere ældre har måttet se frem til, at de blev nedslidte, før de kunne gå på folkepension.

Et flertal i folketingset har imødegået det med [skabelsen af den nye seniorpension](#), hvorimod Socialdemokratiet har lovet, at de vil lave en lovgivning, der giver en ret til en tidligere folkepension for de nedslidte. Efter forårrets overenskomstforhandlinger må vi se om det lykkes at komme med en model for et sådant projekt, der af de fleste synes at være umuligt af afgrænse.

Er vi på vej mod et socialpolitisk paradigmeskift?

På et andet område synes den socialdemokratiske regering også at erkende, at de senere års stigende tvang til lønarbejde er gået for vidt.

Som en reaktion på den vidtgående kritik af den tidligere socialdemokratiske regerings førtidspensions- og fleksjobreform fra 2013 har socialminister Astrid Kragh proklameret, at lønarbejde ikke er løsningen på alle sociale problemer.

En arbejdsmarksforsker har tolket hendes udspil som et paradigmeskift på hele området. Hvor socialpolitikken tidligere er blevet kvalt af beskæftigelsespolitikken, vil man [fremover have en selvstændig socialpolitik](#)

Det andet store problem, som regeringen forsøger at løse med et af sine initiativer, er bureaukratiproblemet; altså tendensen til, at man i arbejdsmarkedssystemet får stadig flere regler og typer af ydelser. Der er behov for forenkling.

Ydelseskommisionen om kontanthjælp

Regeringen har nedsat [en ydelseskommision til at gentanke kontanthjælpssystemet](#).

Ideen med en ydelseskommision blev fremkaldt under valgkampen af et ønske om ophævelse af kontanthjælpsloftet for at bekæmpe fattigdom specielt blandt børnefamilier.

Men et andet formål med kommissionen er også, at den skal foreslå forenklinger af hele systemet. Der er i de sidste år hele tiden kommet justeringer og knopskydninger, man har fået kontanthjælpsloftet og integrationsydelser og fået flere regler for enkeltydelser og tillægsydelser, hvorfor det er svært at finde rundt i

reglerne.

Når man alligevel kan komme i tvivl om, hvor gennemført regeringens politik til at gøre op med tendensen til lønarbejdsvangen og bureaukratiproblemerne bliver, skyldes det, at regeringens initiativer er modsætningsfyldte, især når man ser på andre af regeringens punktvise initiativer:

I kommissoriet til ydelseskommisionen understreger man eksempelvis, at princippet om ret og pligt fortsat skal være et bærende element, hvilket betyder, at kontanthjælpsmodtagere skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet og bidrage i det omfang, det er muligt, samt at det skal kunne betale sig at arbejde.

Her spores ikke nogen mindre lønarbejdsvang og et paradigmeskift i forholdet mellem arbejdsmarks- og socialpolitikken.

Og set i forhold til bureaukratiproblemet og ønsket om forenkling, synes det også at stå i modsætning til et andet punktvis initiativ om, at nyankommne udlændinge skal pålægges krav om 37 timers aktivering, således at hvis man ikke deltager fuldt ud i aktiveringingen, [bliver man trukket i ydelse for de timer, hvor man ikke deltager](#).

Mere bureaukrati og utryghed

Man siger med andre ord, at man vil forenkle systemet.

Men samtidig vil man pålægge kommuner nye regler med krav om 37 timers aktivering af alle flygtninge og indvandrere. Det skaber mere bureaukrati.

Hvad er så alternativet til regeringens modsætningsfyldte og punktvise politik, et alternativ der tager alle problemer op ud fra et helhedsperspektiv, hvor man både forholder sig til utrygheden, lønarbejdsvangen og behovet for forenkling?

Det grundlæggende problem, som regeringen ikke forholder sig til er utrygheden. Nogle bliver arbejdsløse med en meget lille dagpengedækning, andre falder ud af dagpengesystemet, nogle kan ikke komme ind i a-kassesystemet på grund af midlertidige ansættelser og nogle kan ikke engang få kontanthjælp.

Et sikkert gulv i stedet for et grovmasket sikkerhedsnet

Hvorledes kan et grundelement til løsningen af det problem være?

For det første må man gentanke kontanthjælpssystemet; give alle en ret til et eksistensminimum og ikke et midlertidigt usikkert behovsbestemt system med gensidig forsørgelsespligt.

Det ville skabe et sikkert gulv, som ingen kunne falde ned under. Nu har man et sikkerhedsnet, hvor maskerne bliver stadig større, og hvor man meget let bliver viklet ind i nettet, så man ikke kan komme ud. Med et sikkert gulv, vil man altid have noget at falde tilbage på.

Oven på dette nye kontanthjælpssystem vil der på den ene side være plads til en socialpolitik, hvor man kunne tildele særlige ydelser ud over den nye kontanthjælp til forskellige grupper, der har særlige behov og ikke ville klare sig på lønarbejdsmarkedet. Uden at der lå et krav om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet ville en sådan politik leve op til socialministerens ide om at skabe en ny selvstændig socialpolitik.

For det andet skulle der indrettes et nyt a-kassesystem inden for nogle af staten definerede solidariske rammer, der gav en rimelig og mere sikker kompensation ved arbejdsløshed. Oven på denne solidariske forsikring, kunne man så give rum for individuelle forsikringer, hvis man ønskede en næsten fuld kompensation ved arbejdsløshed.

Samlet ville der hermed i det nye system være skabt en sammenhæng mellem kontanthjælpssystemet og a-kassesystemet. Man ville have gjort op med lønarbejdsvangen, og der ville være skabt en bureaukratisk forenkling.

Ny flexicuritymodel giver fordele for begge arbejdsmarkedets parter

Hvad vil arbejdsmarkedets parter sige til en sådan ny model?

Arbejdsgiverne vil uden tvivl se med venlige øjne på en reduktion af bureaukratiet, hvis det også kunne forøge mobiliteten, mens man vil være mere skeptisk overfor en svækkelse af lønarbejdsvangen.

Deroverfor ville fagbevægelsen være positiv stemt overfor forøgelsen af den sociale tryghed og svækkelsen af lønarbejdsvangen, mens den måske ville være mere skeptisk overfor nogle forenklinger af systemet, fordi det ville svække a-kassernes interesser.

Kunne man tænke sig skabelsen af et nyt kompromis på arbejdsmarkedet, hvor hver af parterne får dele af deres hovedinteresser gennemført?

Arbejdsgiverne får mindre statsstyre og bureaukrati (større fleksibilitet), mens fagbevægelsen får mere social tryghed.

Hvis regeringen var rigtig fremsynet og havde en vision for videreudvikling af velfærdssamfundet på arbejdsmarkeds- og socialområdet arbejdede den for at få arbejdsmarkedets parter og de øvrige politiske partier til at acceptere en sådan ny flexicurity model for Danmark.

Foto: Flickr

You May Like

Promoted Links by Taboola

Loegumkloster: Det skal dit høreapparat koste

Hear Clear

Jacob Elleemann-Jensen sygemeldt

ŠKODA matcher prisen på service

ŠKODA Danmark

Ida Auken: Mere snavs om Østergaard på vej

Kæmpe belønning til danskere født mellem 1941-1981

Panel Søg

LIGE NU: Mette Frederiksen indkalder til møde i dag

InPixio Photo Clip Klip og visk ud

inPixio

Her skal du ikke længere bære mundbind

Dette hus er kun 26 m², men interiøret vil forbløffe dig

ListsEveryDay

Nye corona-restriktioner i dag: Det skal du være opmærksom på

Nyfødt baby strækker sig, men så bemærker lægen noget der gav stilhed i rummet

Forever-Mom

Systemkritisk læge død

Et helt hus på bare 22m2, prøv og se den skønne indretning.

Thegreatestlists

Sundhedsstyrelsen: 9 ud af 10 coronadødsfald har dette tilfældes

Tandimplantater i Loegumkloster kunne være overkommelige for dig

Tandimplantat | Søgeannoncer

Skandaler koster farverig chef posten

Udforsk de seneste trends indenfor badeværelsес renovationer

Renovering af badeværelse | Søgeannoncer

Mette Frederiksen skal i karantæne

DenOffentlige

Horsensvej 72A, 7100 Vejle CVR 3580 9295 Bank: Sydbank / Reg.nr. 7110/ Kontonr. 2413334

© 2020 MGDK